

ARNOLDAM MAZĪTIM - 100

Magnolijas. Pēc 1950, audekls, eļļa, 76,5 x 63,5 cm

Atzīmējot mākslinieka un Latvijas Mākslas akadēmijas goda profesora Arnolda Mazīša 100 gadu jubileju, 2013. gada 18. jūlijā mākslinieka tuvīnieki Latvijas Mākslas akadēmijai pasniedza dāvinājumu – trīs Arnolda Mazīša gleznas: „Atis Teihmanis” (1950), „Čellists Atis Teihmanis” (ne vēlāk kā 1968) un „Magnolijas” (pēc 1950).

Par godu Arnolda Mazīša simtgadei sastādīta brošūra par mākslinieka dzīves gaitām un radošo darbu.

Teksta autore: *Mag. art.* Ieva Rosne
Makets: *Al secco*

Izdevējs: Latvijas Mākslas akadēmija, Kalpaka bulvāris 13, Rīga, LV-1867, Latvija, www.lma.lv, lma@lma.lv

© Ieva Rosne, 2013
© Latvijas Mākslas akadēmija, 2013

Uz pirmā vāka: Čellists Atis Teihmanis. Ne vēlāk kā 1968, audekls, eļļa, 104 x 84 cm

ARNOLDS MAZĪTIS (1913. - 2002.)

Dzīve Latvijā un mācību gaitas

Arnolds Mazītis dzimis 1913. gadā 18. jūlijā Cēsīs, kur viņa vecākiem piederēja tējnīca un īres nams. Arnolds bija jaunākais no abiem bērniem ģimenē. Pamatizglītība tika apgūta Cēsu Valsts amatniecības skolā un mācības turpinātas Rīgā. No 1929. - 1933. gadam¹ Mazītis mācījās Rīgas pilsētas Amatnieku skolā, ar labām sekmēm apgūstot gleznošanas un zīmēšanas pamatus.

Jau daudzus gadus vēlāk mākslinieka atmiņās² varam lasīt, ka interese par glezniecību bija radusies agri - zīmēt un gleznot viņam patika jau kopš agras bērnības. Interesi vēl vairāk rosināja Aleksandra Dauges (1868. - 1937.) grāmata „Kultūras ceļi”³, kas tika izlasīta trīspadsmit gadu vecumā. 1933. gadā Arnolds Mazītis uzsāka studijas Latvijas Mākslas akadēmijā, bet jau nākamo gadu Mazītis pavadīja dienējot Latvijas Valsts armijā. Pēc dienesta mācības tika turpinātas, apgūstot zīmēšanu pie Augsta Annusa (1893. - 1984.) un Kārļa Miesnieka (1887. - 1977.), bet glezniecību pie Valdemāra Tones (1892. - 1958.), Konrāda Ubāna (1893. - 1981.) un Ģederta Eliasa (1887. - 1975.). 1937. gadā Arnolds Mazītis ieguva pirmās pakāpes mākslinieka diplomu un iestājās Ģederta Eliasa vadītajā figurālās glezniecības meistardarbnīcā. Tajā pašā gadā viņš salaulājās ar Ainu Tamāru Jansoni (1913. - 1999.).

Mācības Mākslas akadēmijā Mazītim beidzās 1942. gadā, pēc tam, kad komisija noraidīja viņa izstrādāto diplomdarbu „Hipodroms”, kas diemžēl līdz mūsdienām nav saglabājies. Šāda prakse akadēmijas mācību sistēmā nebija nekas neparasts. Tā, piemēram, komisija noraidīja arī Anšlava Eglīša (1906. - 1993.) pirmo diplomdarbu „Pulkvedis A. Berķis Tornakalnā 1919. gadā”, tomēr 1935. gadā Eglītis figurālo meistardarbnīcu pabeidza ar diplomdarbu „Seanss zaļumos”, kurā viens no modeļiem gleznots arī Arnolds Mazītis. Abus māksliniekus saistīja cieša draudzība, kas bija aizsākusies vēl studiju laikā un turpinājās arī vēlāk. Anšlava Eglīša romānā „Pansija pili” sniegts arī Arnolda Mazīša raksturojums. Eglītis raksta, ka viņš „[...] bija izskatīgs puisis, liels izrunātājs, šahists, vieglatlēts, dejotājs un arī teicams gleznotājs. Viens no cerīgākajiem jaunajā paaudzē.”⁴

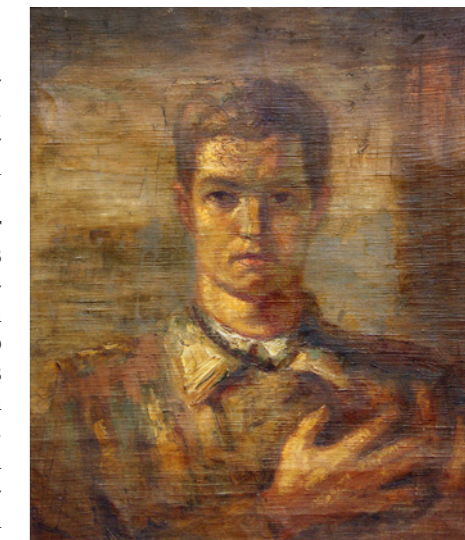
Iespējams, ja vēsturisko notikumu fons būtu citāds, Mazītis būtu absolvējis Mākslas akadēmiju. Tomēr, karam sākoties, oficiālais mācību process palika nenobeigts, jo drīz pēc tam sekoja iesaukums Vācu armijā un aizsākās arī Arnolda Mazīša trimdas gaitas, tādējādi hronoloģiski noslēdzot viņa dzīves un daiļrades pirmo posmu.

¹ Šeit un turpmāk bez atsevišķas norādes minētie mākslinieka biogrāfijas gadskaitļi no: *Grimberga, L.* Gleznotājs Arnolds Mazītis: Bakalaura darbs. - Rīga, Latvijas Kultūras akadēmija - 2002.

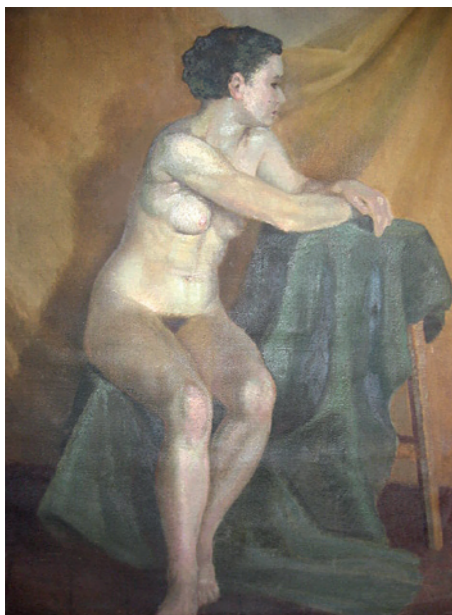
² Arnolds Mazītis intervijā A. Vitkus. Londona 1989. gada jūlijs. - Arnolda Mazīša lieta LMA informācijas centrā.

³ *Dauge, Aleksandrs.* Kultūras ceļi (1921 - 1921. 1. sējums, 1925. 2. sējums).

⁴ *Eglītis, Anšlavs.* Pansija pili. - Rīga: Jumava, 2007. - 228. lpp.

Pašportrets. 20. gs. 30. gadi, audekls, eļļa, 63 x 53 cm

Jaunas sievietes galva
1934, audekls, eļļa, 62 x 45 cm

Akts
20. gs. 30. gadi, audekls, eļļa, 116 x 81 cm

Radošās darbības aizsākumi

Jau studiju laikā aizsākās mākslinieka līdzdalība izstādēs. Arnolds Mazītis gleznoja portretus, ainavas, arī žanra kompozīcijas.

Paralēli glezniecībai saglabājušās arī liecības par Mazīša darbu iespiedgrafikā – viņš ir autors 1934. gadā notikušās Latvijas Skautu lielās nometnes plakātam. 1942. gadā Mazītis strādāja žurnālā „Tēvija”, kurā tika publicēti viņa zīmētie laikabiedru portreti, kas apliecina labas raksturotāja un zīmētāja dotības. Portretējamo vidū bija gan gleznotājs Kārlis Neilis (1906. - 1991.), gan vēsturnieks Arnolds Spekke (1887. - 1972.), gan citas personības.

Latvijas pirmās brīvvalsts laikā svarīga mākslas dzīves sastāvdaļa bija Mākslas akadēmijas studentu darbu skates, kurās Mazīša veikums tika pamanīts. Par veiksmīgu līdzdalību 1937. gada studentu izstādē viņu mēnešraksta „Sējējs” recenzijā uzteica mākslas kritiķis Pēteris Pētersons (1881. - 1937.). Par panākumiem studiju gados liecina arī fakts, kuru Arnolds Mazītis pieminēja savās atmiņās - mācoties Mākslas akadēmijas otrajā kursā, gleznotājs un pasniedzējs Konrāds Ubāns esot iegādājies viņa darbu, kas neesot bijusi parasta prakse un ļaujot jaunajam māksliniekam noticēt savām spējām un talantam.⁵ Līdztekus studentu darbu skatēm, Arnolds Mazītis piedalījās arī Ceturtajā Kultūras fonda rīkotajā izstādē, kas Rīgā notika no 1937. gada 18. decembra līdz 1938. gada 16. janvārim.

Dažu turpmāko gadu laikā līdz emigrācijai Arnolds Mazītis iesaistījās vairāku mākslinieku biedrību aktivitātēs. 1938. gadā viņš kļuva par Mūksalas mākslinieku biedrības biedru. Tā bija Latvijas starpkaru mākslas dzīves astoņu nozīmīgāko mākslinieku biedrību vidū un tika dibināta 1932. gadā. Mūksalieši bija jaunie mākslinieki Anšlavs Eglītis, Artūrs Jūrasteters (1905. - 1941.), Kārlis Neilis un citi, kuri jau kopš „biedrības dibināšanas pirmsākumiem deklarēja savu vienotību latviskās mākslas tradīciju turpināšanā.”⁶ Biedrības godabiedri bija tādas personības kā, piemēram, Valdemārs Tone, Teodors Zaļkalns (1876. - 1972.), Konrāds Ubāns. Arnolds Mazītis debitēja ar divām gleznām „Ģimete” un „Zvejniece”⁷ mūksaliešu septītajā izstādē, kura no 1938. gada 2. līdz 16. oktobrim norisinājās Rīgas Pilsētas mākslas muzejā. Anšlava Eglīša izstādes recenzijā lasāms, ka: „Mazītis galveno vērību piegriez gaismēnas efektiem, kuru rotaļa saistoši raisījās „Zvejniecē”.”⁸

Arnolds Mazītis bijis arī Latvijas Mākslas akadēmijas studentu vienotnes „Zaļās zemes” biedrs, piedalījās tās rīkotajās izstādēs. Vienā no recenzijām mākslas kritiķis Jēkabs Strazdiņš (1905. - 1958.) jaunā mākslinieka veikumu atzina par „vērtīgu”, lai gan norādījis uz nepārprotamām Valdemāra Tones ietekmēm.⁹

1939. gadā viņa darbi skatāmi arī mākslinieku biedrības „Sadarbs” izstādē. Oļģerta Saldava (1907. - 1960.) izstādes recenzijā lasāms, ka: „Arnolds Mazītis ir meklējumu ceļā. Taču arī šim gleznotājam ir dotības, kuras kopjot

⁵ Arnolds Mazītis intervijā A. Vitkus. Londona 1989. gada jūlijs. - Arnolda Mazīša lieta LMA informācijas centrā.

⁶ Šteimane, Inga. Mūksalas mākslinieku biedrība: Diplomdarbs. - Rīga: Latvijas Mākslas akadēmija, 1990. 8. lpp.

⁷ Mūksalas mākslinieku biedrības izstāde (2. - 16X) / izstādes katalogs. - Rīga, a/s Riti, 1938.

⁸ Eglītis, Anšlavs. 7. Mūksalas mākslas biedrības gleznu izstāde // Studenta dzīve. - 1938. - Nr. 72. - 18. novembris.

⁹ J. St. [Jēkabs, Strazdiņš] Zaļās zemes izstāde // Brīvā Zeme - 1939. - Nr. 246. - 28. oktobris.

var izvērsties par jo teicamām. Mazliet jūt, ka Mazītis ir iespaidojies no Anšlava Eglīša un Tones glezniecības.”¹⁰

Divi Mazīša darbi „T. kundzes ģimete” un „Lopu kautuvē”¹¹ bijuši izstādīti pēdējā – pēc skaita astotajā Mūksalas biedrības izstādē. Uga Skulme (1895. - 1963.) recenzijā novērtējis Mazīša spējas izdomā, kompozīcijā un kolorītā, tomēr norāda uz darbu „brieduma trūkumu”.¹² Mazīša labās figurālista dotības citā šīs izstādes recenzijā uzteic kāds O.B.13, bet vēl kāds cits anonīms recenzents novērtējis neparasto tēmas izvēli: „Mazītis pievērsies interesantai tēmai „Lopu kautuvē”.”¹⁴

Iespējams, ka 1942. gadā notikušajā vispārējā Mākslas izstādē bijusi skatāma jau minētā Mazīša diplomdarba kompozīcija „Hipodroms”, jo Anšlava Eglīša recenzijā varam lasīt, ka „Mūsu glezniecībā neparastu tēmu – rikšotājus hipodromā gleznojis Arnolds Mazītis, droši rikšotājus ar gaismēnu kontrastiem.”¹⁵

Aplūkojot pieejamos Latvijas posma darbus un to reprodukcijas, jūtams, ka mākslinieks, eksperimentējot gan ar kolorītu, gan ar gleznu faktūru, atradās meklējumu ceļā, viņa rokkraksts vēl nebija nostabilizējies, ko pamatoti norāda arī tā laika mākslas kritiķi. Plašs ir arī gleznoto tēmu loks. Mākslinieka interesi par žanra kompozīcijām apliecina gleznu nosaukumi – „Lopu kautuvē”, „Hipodroms”, „Elektrifikācija”.¹⁶

Trīsdesmitajos gados Mazītis daudz gleznojis sieviešu portretus, pašportretus un ainavas. Mākslinieka veikums tika augstu novērtēts – četri Arnolda Mazīša šajā laika periodā tapuši darbi atrodas Nacionālā Mākslas muzeja kolekcijā.¹⁷

1936. gadā darinātajā Arnolda Mazīša gleznā „Ainas kundze baltā” sievietes pusfigūra baltā tērpā tēlota trīsceturtdaļpagriezienā, viņas skatiens vērstš lejup, gaisma krīt no kreisās puses. Gleznā konstatējamas atsauces uz Valdemāra Tones gleznotajiem sieviešu portretiem. Gleznojums ir mīksts, uzsvars likts uz faktūru un triepienu. Lai gan tēla plecu daļa it kā saplūst ar fonu, tomēr jūtams stingrs zīmējums, tēla un vides robežas ir skaidri nosa-

¹⁰ Saldavs, Oļģerts. „Sadarba” gleznu skate // Rīts. - 1939. - Nr. 299. - 29. oktobris.

¹¹ Mūksalieši / izstādes katalogs. - Rīga: a/s Rota - 1940.

¹² Skulme, Uga. Mūksaliešu izstāde // Daugava - 1940. - Nr. 2. - 191. lpp.

¹³ O.B. Mūksaliešu izstāde // Darba dzīve. - 1940. - Nr. 5. - 27. janvāris.

¹⁴ Mūksaliešu mākslas izstāde. // Latvijas kareivis. - 1940. - Nr. 26. - 2. februāris.

¹⁵ Eglītis, Anšlavs. Mākslas izstāde Rīgā [par kopējo glezniecības izstādi] // Tēvija. - 1942. - Nr. 19. - 23. janvāris.

¹⁶ Mazītis, A. Elektrifikācija. Ne vēlāk par 1940. Atrašanās vieta nav zināma. No: Arnolda Mazīša lietas LMA informācijas centrā.

¹⁷ Mazītis, A. Mazītis, A. Ainas kundze baltā. 1936. LNMM VMM-27609 GL-5706 Valsts mākslas muzeja kolekcijā atrodas arī Arnolda Mazīša divi laika posmā no 1930. līdz 1935. gadam pašportreti. „Pašportrets” VMM-27607 GL-5704, „Pašportrets” VMM-27606 GL-5703 un 1937. gadā gleznota „Ķeguma ainava” VMM-27608 GL-5705.

¹⁸ Mazītis, A. Ainas portrets 1936. Arnolda Mazīša ģimenes īpašums.

Ainas portrets
1936, audekls, eļļa, 132 x 97 cm

kāmas. 1936. gadā tapušajā „Ainas portretā”¹⁸ sievietes pusfigūra gleznota uz pilsētas fona, kas ir raksturīgs Valdemāra Tones ikonogrāfisks motīvs un bieži atkārtojas t.s. Tones skolas mākslinieku darbos.

Priekšstatu par mākslinieka šī perioda darbu klāstu papildina arī 1940. gada žurnālā „Atpūta” publicētais darbs „Izslāpušais”¹⁹, par kurā ietvertō vēstījumu var runāt konkrētā laikmeta ietvarā, lai gan precīzs glezšanas gads nav zināms. Pelēkās krāsas niansētās gradācijas iezīmē darba fonu, kas ieturēts vienā tonalitātē ar vīrieša apģērbu. Ar pelēko kontrastē brūnganajos toņos gleznotie māla trauki un galvas gleznojums. Vīrieša pusfigūra attēlota, izgaismojot kreklu un seju, tomēr nekonkrētizējot gaismas avota atrašanās vietu. Zināmā mērā teatrālu iespaidu rada jaunā vīrieša baltais krekls, kārtīgais, pilsētnieciskais matu sakārtojums, un, neraugoties uz attēloto darbību, statiskā, sastingusī poza, kas nerada kustības iespaidu, jo dzēriens krūzē paliek neieliets. Darbs atklāj vairākas kopsakarības. Gan apzinātu orientāciju uz klasiskā tradīcijā balstītu ikonogrāfiju Jana Vermēra (*Jan Vermeer*; 1632. - 1675.) plaši pazīstamo gleznu „Kalpone ar piena krūzi”²⁰, gan uz Tones glezniecībai tuvinātu pieeju, kā arī uz periodam tipisku nacionāli patriarhālu satura atklāsmi.

Emigrācijā

Otrā pasaules kara beigās 1944. gadā Arnolds Mazītis tika mobilizēts vācu armijā un līdz ar citiem māksliniekiem ieskaitīts kara zīmētājos, bet, karadarbībai beidzoties, kopā ar ģimeni dzīvoja dažādās Vācijas bēgļu nometnēs. Visilgākais laiks tika pavadīts Mērbekā, kur viņš sastapās ar Valdemāru Toni un patiesi sadraudzējās ar savu bijušo skolotāju. Tieši šis viņa dzīves posms nozīmīgi ietekmējis Mazīša daiļrades turpmāko attīstību, ko uzsvēris arī pats mākslinieks, atminoties viņu biežās tikšanās un sarunas par mākslu.

Dzīvojot Vācijā, Arnolds Mazītis aktīvi piedalījās latviešu mākslinieku izstādēs gan 1946., gan 1948. gadā. 1948. gadā Arnolds Mazītis kopā ar ģimeni – sievu un divām meitām, 1943. gadā dzimušo Ievu un 1946. gadā dzimušo Annu, – pārcēlās uz dzīvi Londonā. Trimdas pirmajos gados lielākā daļa emigrantu bieži bija spiesti strādāt citās profesijās, tai skaitā arī fiziski smagu darbu, un mākslinieciskajai darbībai viņi nereti varēja atvēlēt vien hobijs statusu. Izņēmums nebija arī Arnolds Mazītis, kurš emigrācijas pirmajos gados strādāja dažādās fabrikās. Vēlāk – no 1954. līdz 1973. gadam –

¹⁹ Mazītis, A. Izslāpušais. Ne vēlāk par 1940. Arnolda Mazīša ģimenes īpašums.

²⁰ Vermērs, J. Kalpone ar piena krūzi. Ap 1658. Amsterdama, Rijksmuseum.

Atis Teihmanis
1950, audekls, eļļa, 46 x 40 cm

Arnolda Mazīša pamatdarbs bija Londonā plaši pazīstamā tehniskās rasēšanas birojā, kura pasūtītāji bija arī tādas firmas kā „Jaguar”, „Rolls Royce”, un viņa uzdevums bija rasēt tehniskas detaļas automašīnu paneļiem.

1952. gadā tika šķirta Arnolda Mazīša un Ainas Tamāras laulība, un 1954. gadā viņš salaulājās ar dziedātāju Gaidu Terēziņu.

Dzīvojot Londonā, Arnolds Mazītis turpināja gleznot un piedalīties izstādēs. 1950. gadā viņa meitas Ievas portrets „Meitene ar bereti”²² tika izstādīts prestižajā Karaliskās Akadēmijas skatē Londonā un Braitonā. Turpmāk Mazītis piedalījās galvenokārt trimdas latviešu rīkotajās izstādēs. Notikušas arī vairākas mākslinieka personālizstādes – Kanādā 1968., 1972. un 1973. gadā. 1971. gadā Arnolda Mazīša personālizstāde norisinājās Lielbritānijā, Anglijas latviešu dziesmu dienās, bet 1973. gadā ASV.

Līdzās gleznošanai liela nozīme Arnolda Mazīša dzīvē bija arī sportam – viņš ar panākumiem piedalījās gan vieglatlētikas sacensībās, gan arī labi spēlēja šahu.

Mākslinieks savus darbus reti tika datējis, līdz ar to apgrūtinot daiļrades interpretāciju hronoloģiskā aspektā, tomēr pirms emigrācijas posma un vēlākā posma darbos jūtama zināmā atšķirība gan sižetiski, gan koloristiski.

Emigrācijā Arnolds Mazītis daudz strādāja portreta žanrā un pievērsās arī kluso dabu, ainavu un aktu glezniecībai. Viņa darbus raksturo kļūsināts kolorīts, silto un vēso toņu mijiedarbības akcentējums un gaismēnu kontrastu izmantojums, kā arī stabila un pārdomāta kompozīcija. Vēlīnajos darbos Mazītis mazāku vērību pievērs zīmējumam, toties lielu uzmanību pievērs gaismai un estētizē faktūru – vienā darbā var būt plāni gleznotas gaismēnas, kuru kontrastu ar izgaismotajām vietām akcentē pastozs triepiens. Tā uzlikšanai var tikt izmantots gan paletes nazis, gan ota, variējot ekspresīvi pastozu triepienu ar lazējošu caurspīdīgumu – tādā veidā tiek iegūts efekts, ko vēl vairāk pastiprina sarežģītu pagleznojumu pielietojums. Kopumā savā daiļradē mākslinieks palicis uzticīgs akadēmiskai tradīcijai. Lai gan dažos viņa darbos ieskanas impresionistiskajai glezniecībai raksturīgais gaismu vibrējošais sakausējums, tomēr lielākoties viņa darbi liecina par apzinātu tuvināšanos vecmeistaru glezniecības tradīcijai, ko atklāj arī, piemēram, piecdesmitajos gados tumšos, neitrālos toņos gleznotā „Meitene ar bereti”, kurā modele atveidota senlaicīgā galvassegā un kaklarotā.

Mazīša darbos arī emigrācijā nenoliedzamas ir Valdemāra Tones ietekmes, kas it īpaši atklājas daudzajos sieviešu portretos. Mazīša daiļrades saistība ar Tones skolu tiek uzsvēta arī recenzijās un apcerējumos trimdas periodikā, kur par gleznotāju rakstījuši tādi mākslas kritiķi kā Anslavs Eglītis, Juris Soikāns (1920. - 1995.), Tālvaldis Ķīķauka (1929. - 2000.) un Jānis Siliņš (1896. - 1991.).

Arnolds Mazītis bija aktīvs trimdas latviešu kultūras veicinātājs un popularizētājs, par ko atzinību viņam izteikusi arī Pasaules brīvo latviešu apvienība, 1977. gadā piešķirot gleznotājam Kultūras fonda Krišjāņa Barona prēmiju par īpašiem sasniegumiem mākslā. 1993. gadā viņam tika piešķirts Latvijas Mākslas akadēmijas goda profesora nosaukums.

Arnolds Mazītis mūžībā aizgāja 2002. gadā Londonā.

2013. gadā Cēsīs tika sarīkota Arnolda Mazīša simtgadei veltīta izstāde – pirmā un vienīgā mākslinieka personālizstāde dzimtenē.

²² Mazītis, A. Meitene ar bereti. Ne vēlāk par 1950. Reprodukcija no: Eglītis, A. Daži vārdi par Anglijas valsts reprezentācijas skates dalībnieku. 1958. [par Arnoldu Mazīti] // Māksla. - 1994. - Nr. 9./10.

Izmantotā literatūra un avoti

Raksti periodikā

Aigars, E. Arnolds Mazītis pārkāpj pusmūža sliekšni. Mākslinieka domas par abstrakto mākslu // Londonas avīze. - 1963. - Nr. 887. - 19. jūlijs.

Eglītis, Anslavs. 7. Mūksalas mākslas biedrības gleznu izstāde // Studenta dzīve. - 1938. - Nr. 72. - 18. novembris.

Eglītis, Anslavs. Mākslas izstāde Rīgā [par kopejo glezniecības izstādij] // Tēvija. - 1942. - Nr. 19. - 23. janvāris.

Eglītis, Anslavs. Arnolda Mazīša māksla triju autoru vērtējumā // Ceļa zīmes. - 1970. - Nr. 44. - 1. janvāris.

Eglītis, Anslavs. Daži vārdi par Anglijas valsts reprezentācijas skates dalībnieku [par Arnoldu Mazīti] // Māksla. - 1994. - Nr. 9./10.

Gleznotāja Mazīša 65. gadi // Londonas Avīze. - 1978. - Nr. 1632. - 21. jūlijs.

Gleznotāja gadskārta. Arnolda Mazīša trimdas veikums // Londonas Avīze. - 1983. - Nr. 1881. - 15. jūlijs.

J. St. (Jēkabs, Straziņš?). Zaļās zemes izstāde // Brīvā Zeme - 1939. - Nr. 246. - 28. oktobris.

Liepiņa, Austra. Gleznotājs ar dažādām interesēm [Arnolds Mazītis] // Latvija Amerikā. - 1963. - Nr. 60. - 27. jūlijs.

Liepiņa, Austra. Gaismu un ēnu mākslinieka Arnolda Mazīša 80. gadu mija // Brīvā Latvija: Apvienotā „Londonas Avīze” un „Latvija”. - 1993. - Nr. 30. - 9. augusts.

Ķīķauka, Tālvaldis. Arnolds Mazīša māksla triju autoru vērtējumā // Ceļa zīmes. - 1970. - Nr. 44. - 1. janvāris. - 61. lpp. Mūksaliešu mākslas izstāde. // Latvijas kareivis. - 1940. - Nr. 26. - 2. februāris.

Mazītis, Arnolds. Tones personība un viņa loma mūsu glezniecībā // Londonas Avīze. - 1958. - Nr. 636. - 15. augusts.

Mazītis, Arnolds. Latvijas Mākslas akadēmijas 50. gadi // Londonas avīze. - 1969. - Nr. 1202. - 26. septembris.

Mieriņš, Laimonis. Arnolds Mazītis // Brīvā Latvija: Apvienotā „Londonas Avīze” un „Latvija” - 2002. - Nr. 39.(772). - 12. oktobris.

O.B. Mūksaliešu izstāde // Darba dzīve. - 1940. - Nr. 5. - 27. janvāris.

Pats savā dienestā. Gleznotāja Arnolda Mazīša 65. gadi // Londonas Avīze. - 1978. - Nr. 1632. - 21. jūlijs.

Saldavs, Oļģerts. „Sadarba” gleznu skate // Rīts. - 1939. - Nr. 299. - 29. oktobris.

Skulme, Uga. Mūksaliešu izstāde // Daugava - 1940. - Nr. 2. - 191. lpp.

Sņķere, Velta. Arnolds Mazītis // Brīvā Latvija. - 1998. - Nr. 30 (571). - 8. - 14. augusts.

Soikāns, Juris. Arnolda Mazīša māksla triju autoru vērtējumā // Ceļa zīmes. - 1970. - Nr. 44. - 1. janvāris.

Vispārīga rakstura literatūra, atsevišķi pētījumi un katalogi

Arnolds Mazītis intervijā A. Vitkus. Londona 1989. gada jūlijs. - Arnolda Mazīša lieta LMA informācijas centrā.

Eglītis, Anslavs. Pansija pili. - Rīga: Jumava, 2007.

Grīnberga, Laura. Gleznotājs Arnolds Mazītis: Bakalaura darbs. - Rīga, Latvijas Kultūras akadēmija - 2002.

Māksla un arhitektūra biogrāfijās. - Rīga, Latvijas enciklopēdija: 1995. - 2003.

Mūksalas mākslinieku biedrības izstāde (2. - 16X) / izstādes katalogs. - Rīga; a/s Riti, 1938

Mūksalieši / izstādes katalogs. - Rīga: a/s Rota - 1940.

Siliņš, Jānis. Latvijas māksla: 1915-1940. - Stokholma: Daugava, 1990. - 2. sēj.

[Soikāns, Juris] Arnolds Mazītis [Izstādes buklets]. - Londona: Venta press, 1968.

Šteimane, Inga. Mūksalas mākslinieku biedrība: Diplomdarbs. - Rīga: Latvijas Mākslas akadēmija, 1990.

